

precedents, si bé ja antic i ben arrelat a Mall. Joan *Ordines* 3 o 5 cites de 1480 (*BSAL* VIII, 6, 7). Pere *Ordines* poeta en català, nat a Alaró, estudiant l'a. 1593 (J.M. Bover, *Bi.Escr.Bal.*, 860); Son *Ordines*, poss. important te. Alaró (XL, 27.6 Masc., 9C11); un altre *Ordines* a St. Llorenç des Carbons (XLI, 174.21); i d'allí passà amb els repobladors mallorquins del S.XVII als 4 pobles valencians (Xaló, Teulada, etc.) on el troba *AlcM*. (que en va somia un origen germànic).

4) *Urdins*, pda. del te. d'Abella (Conca de Tremp) (enq. La Torre, nº 188).

5) I també és probable que sigui un deriv. de la mateixa arrel basca, un cogn. arag. *Ordaniso* de l'a. 1459 (*Arch.Fil.Arag.* X, 354) probt. derivat d'un **ordenis -dinis*, format amb el sufix *-ís*, que trobem en NLL pirinencs. *E.T.C.* I, 176, 178, II, 31, 34.

1) Vinson, *RIEB*, VIII, sense apartar-se'n gaire ho fa amb el detall semàntic un poc diferent; però les idees de Vinson (sempre cercant cosa nova) no són gaire acceptades.

Ordet, V. *Ordis*

ORDIS

Poble de l'Alt Empordà, 9 k. al SO. de Figueres.

PRON.: *órdis* a Figueres (Casac., 1920) id. allí mateix c. 1930.

MENC. ANT. 1019: «ecclesia de *Ordeis*» (Villan. *Vi.Li.* XII, 313). 1020: «villa q. dicunt *Ordeos*» (*Marca H.* 1028 i 100). 1093: «alodium ---in S.P. de *Navata* et de St.Juliani quod situm est in villa *Ordeis*--- afr.Or. *Borraçano*» (*A.C.A.* en Alsius, p.174). 1127: (*BABL* IV, 122). 1154: (*BABL* IV, 186). 1362: Par.Sti.Juliani de *Ordeis* llibre Verd (Alsius Cf. Monsalv. XVII, 152).

VILADORDIS, poblat agre. a Manresa, quasi un raval, a 2 k., amb antiga església. 981.

PRON.: *biladórdis*, a Santpedor i a Canç, Casac. 1920.

MENCIONS ANT. 981: «villa de *Ordeos*» (*Cart.St.Cugat* II, 113). 1065: «villa *Ordeis*» Balari (*Orig.* 197). 1154: «villa de *Ordeo*» (Kehr, *Papsturk* 342). *S.XII*: «Villa d'*Ord*» doc.II i *Villa de Ordis* doc.III, parrs. Pladevall, p.72). 1359: *Villa Dordis*, *Sta Maria de Villadordis*» (*CoDoACA* XII 1, 65). Res a veure amb *Vilardòdila* que és en el Vallès i de forma i orígens diferents.

DERIVATS COL.LE., indicant camps d'ordi, com els precedents. L'*Ordial*, sengles pdes. de Lavansa i de Noves de Segre (XXXVII, 27. 9, XXXVII, 197.8).

Els Hordiassos, pda. de Lluçena (XXXIX, 109.10). és ultra-plural vulgar, en lloc d'*Hordiars*: en totes dues variants a Cervera Mae (XXVIII, 119.9, 57×23). Una

altra a Cerdanya, pujant de Grus cap a Fontllebrera.

Probt. és també contracció de la forma originària HORDEETUM>D(Ï)ETU > *Urdet*, gran pda. munt. a la part Est de la Serra del Verd, que a l'alt Cardener parteix entre Gósol i el te. *Coma i Pedra*, rematada en «el *Cap d'Urdet*».

MENC. ANT. 1302: «Gradibus dels Gassols et Gradus de *Sobina d'Ordet*». 1728: Grau de *Ordet* afr. en doc. de l'a. 1728.

Ordisedo, V. *Ortiga*.

ORELLA

NLL que provenen del llatí AURICULA 'orella' (*DECat.* VI, 102a42 104a57) per la semblança d'un accident característic del NL amb la forma de l'orella humana; o bé com a malnom o sobrenom d'un amo del lloc. *Ca l'Orella*, a la Sentiu de Sió (XLVI, 50.28).

Cortal de l'Orelles, a Guils del Cantó (XXXVIII, 8.18).

Coll de l'Oreller, a uns 20 minuts d'Espinalbet, camí de Peguera (Torras, *Berg.*, 68).

Mij-aurella, barri del poble de la Torre de les Maçanes (XXXV, 75.23) i altres noms de cares o veinats en el P.Val., on fa el paper dels «Carrer de *Mitja Galta*» de les poblacions del català central. J.F.C.

ORELLA, BINI-

Cases i Serra de *Biniorella*, vaig oïr i veure, de lluny, en l'enq. d'Andratx. (XL, 49.1) No figura en *AlcM* ni en el mapa Despuig. En el Mascaró només hi ha un lloquet cap a Andritxol amb el nom de «S'Hort de Baix de *Biniorella*», 23G12, és a dir un hort situat dessota (*baix de*) la Serra que ens interessa; que deu ser allí damunt, més al Sud, per tant ja dominant la costa en el sector *Peguera-Camp de Mar*.

ETIM. L'aspecte del nom a penes és compatible amb un arabisme, per tant cal creure que sigui un dels nombrosos *Beni-* o *Bini-* d'origen mossàrab (amb *B-* arabitzada) i adaptació als infinits *BINI-* i *beni-* aràbics, provinents de PINNA 'penya', com escau al nom d'una serra: i com els que apleguem en el vol. I, 259, un dels noms mallorquins com *Binigarba*, *Binifaubell*, *Biniguarda*, *Binixica* etc. Essent una serra que cau damunt la costa marina, pot venir d'un derivat de ORA (*Marítima*): sigui PINNA ORALIS, amb *-ale* canviat en *-àla* per la imela, o bé P.ORARIA>*oràira*, dissimilat en *eila*.

ORELLÀ

Municipi del Conflent, cantó d'Oleta, situat al sec-